

Hankintojen kansallinen kehitys

Hankinta-Suomi ja muuta ajankohtaista

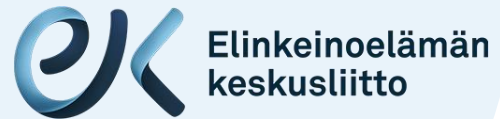
Terveys ja talous -päivät 30.8.2024

Rinnakkaissessio 3: Vaikuttavat hankintastrategiat

Eeva-Riitta Högnäs, johtava juristi

Hankinta-Suomen kuulumiset

**Hallitusohjelman toimeenpano
hankintalain avaamisella**

HYVIL

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

Strategian kahdeksan tahtotilaa, joihin liittyy 25 konkreettista tavoitetta

STRATEGINEN JOHTAMINEN

Johdamme hankintoja strategisena toimintona ja hyödynnämme hankintojen potentiaalin tavoitteidemme saavuttamisessa

HANKINTATAIDOT

Teemme hankinnat ammattimaisesti ja kehitämme osaamistamme jatkuvasti

TIEDOLLA JOHTAMINEN JA VAIKUTTAVUUS

Suomi on edelläkävijä hankintojen tiedolla johtamisessa ja vaikuttavuuden kehittämisessä

TOIMIVAT HANKINNAT

Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistään markkinoiden elinvoimaisuutta

INNOVAATIOT

Ratkaisemme haasteita innovaatioilla ja teemme hankintoja kokeilevasti ja kehitysmuotoisesti

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Edistämme hankinnoilla yhteiskuntavastuullisesti julkisen talouden kestävyttä

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Edistämme hankinnoilla sosiaalista yhteiskuntavastuuta julkishallinnon sekä yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä

EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Suomi on ekologisten julkisten hankintojen suunnannäyttävä

Tahtotilat ja teemaryhmät

Strateginen johtaminen

Hankintataitojen kehittäminen

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus

Toimivat hankinnat

Innovaatiot

Taloudellinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys

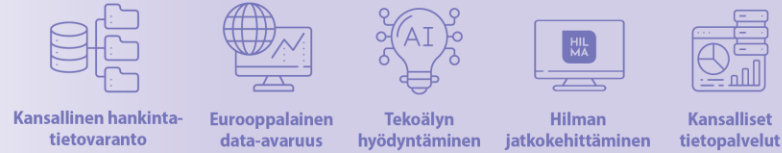
Ekologinen kestävyys

Utiskirjeen tilaajat, verkostot ja muu laaja osallistaminen

YKSI LAAJA MUUTOSVERKOSTO

TIETO JA UUDET TEKNOLOGIAT

KUMPPANUUDET JA KYVYKKYYDET

LAINSÄÄDÄNTÖ JA OHJAUS

Houkuttelevammat, kustannustehokkaammat, tietoperusteisemmat ja kestävämmät julkiset hankinnat

Hankinta-Suomen kaksi tavoitelähdettä

- Vaikuttavien julkisten hankintojen ohjelma Hankinta-Suomi on asetettu kaudelle 2024-2027 edistämään hallitusohjelman ja kansallisen strategian tavoitteita
- Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa julkisille hankinnoille asetetaan lukuisia tavoitteita. Keskeisiä tavoitteita ovat julkisten hankintojen tehostaminen ja markkinoiden toimivuuden parantaminen
- Vuonna 2020 julkaistussa kansallisessa julkisten hankintojen strategiassa julkisille hankinnoille on asetettu pitkän aikavälin kehittämisen suunta. Tavoitteina ovat muun muassa kestävämmät ja vaikuttavammat hankinnat

Lakiuudistukset

Missä mennään?

Hankintalakityöryhmä aloittanut työnsä

Työryhmä 3-11/2024

- Hankintalakia muutetaan hallitusohjelmakirjauksiin perustuen
 - Ei kokonaisuudistus
- Tavoitteina:
 - Lisätä kilpailua
 - Aikaansaada säästöjä
 - Muuttaa toimintatapoja, kun pehmeä ohjaus ei ollut riittävää?

Lisää kauppaa yrityksille sidosyksikön käytön rajauksin?

”Tiukennetaan lainsäädäntöä siten, että sidosyksikköhankintoja voidaan tehdä vain silloin, kun ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisempia kuin markkinoilla toimivat vaihtoehdot tai kun tähän on muu erityisen painava julkinen intressi.”

”Rajataan julkisen sektorin mahdollisuuksia tuottaa in-house -yksiköissä sellaisia tukipalveluja, joissa on olemassa toimiva markkina, kuten siivous-, taloushallinto-, ruoka- ja ICT-palveluissa.”

”Sidosyksikön omistukselle asetetaan yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusprosentti (10 %).”

”Lainsäädäntö kirjoitetaan tavalla, joka mahdollistaa jatkossakin kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävien järjestämisen yhtiömuodossa silloin, kun se ei vääristä kilpailua, sekä tavalla, joka turvaa huoltovarmuuden, potilasturvallisuuden, kielelliset oikeudet tai muun vastaavan painavan julkisen intressin.”

KKV:n selvitys valottaa faktoja

KKV:n selvitys 13.6.2024

- ”Sidosyksiköiden liian laajaan käyttöön puututtava, mutta ehdotettu lakimuutos nostaisi julkisen sektorin kustannuksia.”
- ”KKV ei kannata yleistä 10 prosentin omistususuusvaatimusta sidosyksikköjen eli in-house -yhtiöiden käytön suitsimiseksi. KKV:n selvityksen perusteella vaatimus todennäköisesti nostaisi kustannuksia julkisella sektorilla, koska se ei huomioi riittävästi eri toimialojen, alueiden sekä erilaisten hankintayksiköiden ja sidosyksiköiden eroja. KKV ehdottaa sääntelyyn liikevaihtoon perustuvaa poikkeusta, joka rajaisi sidosyksiköiden käyttöä, mutta ei nostaisi kustannuksia.”

Samanaikaisesti oikeuskäytäntö määräysvallasta kehittyy

Sarastia-ratkaisu MAO 154/2024 maaliskuussa (15.3.2024)

- Asia tuli vireille Kilpailu- ja kuluttajaviraston esityksestä 23.5.2023
- MAO: määräysvalta ei toteutunut missään päätöksentekolimessä
- *Todetun perusteella markkinaoikeus katsoo, ettei Sarastia Oy:tä voida pitää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sidosyksikkönä, eikä hyvinvointialueen yhtiöltä tekemää hankintaa voida jättää hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle hankintalain 15 §:ssä säädetyin perusteella.*

Parempia hankintoja pakolla?

Pakko tehdä
markkina-
kartoitus?

Pakko jakaa
hankinta
osiin?

Pakko uusia
kilpailutus?

Pakko tehdä
ilmoitus?

Lisää tietoa lisää tietoa

- Hankintatietokannan selvittäminen
 - Yhdistää hankintatiedon, ostolaskutiedon, sopimustiedon, tarjoustiedon
 - Lausunnoilla 15.9. saakka
- Sidosyksikköraportointi 2025 alusta
- Ostolaskudatan avaaminen pakolliseksi

Kiitos.

Eeva-Riitta Högnäs
Johtava juristi

+358 41 506 3414

eeva-riitta.hognas@kuntaliitto.fi

hankinnat@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

